

Hensyn til flydende Forter blev der givet eet, siden to, og det naaget det idelig og idelig hæbder, til hvilken Grad det lægger Vægt paa at styrke Forsvaret i første Linie, medens Virkeligheden er den, at Venstre ved sine Forslag havde umuliggjort Forsvaret i første Linie; thi saa længe Kjøbenhavn ikke er sikret mod Angreb fra Søside, saa længe vil Flaaden være lænkebunden til Kjøbenhavn, og derfor kan det ikke nytte at give den den Opgave at skulle forhindre Overførsler, thi under de Vilkaar er Opgaven uløselig. Det var saaledes Uoverensstemmelserne i Anstuelserne om de Foranstaltninger, som burde træffes, det var det, der i 1876 stod Høire og Venstre imellem. Derimod var Folkethingets Høire ikke uwilligt til at gaa med til en Stat, derom foreligger Vidnesbyrd i Betænkningen. I 1876 kom vi ikke videre. Jeg omtalte sidst og skal gjentage det, at jeg antaae det for lidet ønskeligt, at man i 1876 opløste Folkethinget paa Forsvarssagen og derved gjorde den til et politisk Kampspørgsmaal — thi det taaler denne Sag mindst af alle. I de mellemliggende Aar have vi ført Kampen, navnlig i 1876—77, som endte med den provisoriske Finantslov, og under saadanne Vilkaar var det nok lidet ønskeligt, om Forsvarssagen var bleven bragt frem. Men der har været Stilstandsperioder, hvor jeg kunde ønske, at Forsvarssagen var bleven bragt frem, og især et Dieblif. Det var i 1879 efter Valgene, da Efterretningen kom til os om, at Artikel V. i Pragerfreden var strøgen. Det var en Ulykke, som blev følt af Alle; men det var den Slags Ulykker, som benyttet paa rette Maade kan bidrage til at reise et Folk. Vi havde Alle en Erkjendelse af, hvor hjælpe-løst vort Fædreland stod, og at Alt, hvad vi kunde gjøre Regning paa, var Sympathi. Jeg tror, at havde Regjeringen dengang talt et mandigt Ord, vilde det muligvis have fundet Gjenslang, og da havde vi været ude over de Vanskeligheder, som vi nu staa ligeoverfor. Smidlertid, Marene gif, og forrige Aar blev Befæstningsagen bragt ind i Lands-thinget. At dette skulde være noget i den Grad Graverende, som den ærede sidste Taler sagde, at man af den Grund skulde negte at behandle Sagen, det forstaaer jeg ikke (Bojsen: Ikke man, men nogle Medlemmer). Naaja, nogle Medlemmer mene det . . . . . Noget Andet er, at man kan beklage, at Befæstningsagen i Landsthinget ikke har faaet den Støtte, den havde kunnet vente, og jeg beklager navnlig, at Landsthinget ikke i den Dagsorden, som blev vedtagen ifjor — om det end kun har Betydning med Hensyn til Fremtiden — har udtalt sin Beredvillighed til at udrede de ekstraordinære

Midler, som behøves til Forsvarsvæsenets Fremme ved en Stat. En saadan Udtalelse, tror jeg, vilde have haft stor Betydning. Det er saaledes, hvad jeg fuldt erkjender, vanskelige Forhold, hvorunder Sagen er kommen herind; men trods dette saa er det jo dog: Befæstningsagen. Skulle vi da idelig og idelig se hen til Differencen med Ministeriet og Vanskeligheden ved at komme ud derover? Hør vi dog ikke trods dette gjøre for Fædrelandets Forsvar, hvad der kan gøres? Jeg er i saa Henseende fuldstændig enig med, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad), at Folkethinget vilde faae en bedre Stilling og større Styrke, hvis det virkelig tog fat paa Sagen og søgte at fremme den. Men naar man spørger: paa hvilken Maade arbejder man bedst paa Sagens Fremme i Diebliffet? svarer det ærede Medlem, der sidst talte, at Forsvarssagens sande Venner ønske, at der ikke bliver sagt et eneste Ord om denne Sag. Jeg tillader mig at tro, at jeg hører med til Forsvarssagens sande Venner (Afsbrudelse). Jeg tillader mig at tro, at jeg henhører til dem, jeg har da idetmindste gjort mig Umage for at fremme Sagen og bringe den til Klarhed i Befolkningen, og jeg vil da til det ærede Medlem sige, at jeg i den Henseende er enig med ham, at jeg vilde ønske det for uheldigt, om vi her nu kom ind paa en Realitetsforhandling, fordi, saaledes som vi staa overfor hinanden her, er Forsvarssagen kun et Diskussionsemne. Forhandler man med det Formaal for Die at ville have et virkelig Udbytte af Forhandlingen, saa møde de forskjellige Opfattelser saavidt muligt hinanden med Velvillie, men behandler man en Sag blot som et Diskussionsemne, gjør man sig fra alle Sider den største Umage for at finde saa krasse Standpunkter som muligt, og gaa vi derfor i dette Dieblif til en Forhandling om Sagen, have vi ikke gjort den nogen Nytte, vi have ikke arbejdet for den, men have tværtimod lagt den Vanskeligheder veien, som det senere ikke vil være let at komme bort fra. Jeg skal dog tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger ligeoverfor det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad). Det ærede Medlem sagde, at Kjøbenhavns Befæstning maatte tiltale den sunde Sands, men ikke desto mindre havde han faaet Betæneligheder ved den, fordi en Ben havde vaet Tvivl hos ham (B. Holm: Det var den ene Ben), Sa det var den ene Ben. Men denne Tvivl gif kun ud paa, om virkelig Befæstningen kunde udføres paa den Maade, som var paatænkt. Hertil vil jeg kun sige, at Maaden, hvorpaa en Ting udføres, er en Sag for sig, og der-